

N:o 6.

Ank. till Riksd. Kansl. den 26 Jan. 1874, kl. 2 e. m.

Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition till Riksdagen, med förslag till Förordning angående ändring och tillägg i vissa §§ af Sjölagen; Gifven Stockholms Slott den 27 December 1873.

Sedan uti en under innevarande år uti Storbritannien utgifven lag, benämnd "The Merchant Shipping Acts Amendment Act", blifvit stadgadt, att vid sammanstötning emellan två fartyg hvartderas befä hafvare åligger att, om så erfordras och sådant utan fara för eget fartyg, dess besättning och passagerare ske kan, stanna i närheten af det andra fartyget och lemna det erforderligt bistånd samt äfven meddela detsamma uppgitt å det egna fartygets namn, hemort m. m., hvarförutom lagen innehåller bestämmelser om påföljden för fartygsbefälhafvares underlåtenhet att fullgöra omförmälda åliggande, har Kongl. Storbritanniska Regeringen på ministeriel väg hos Kongl. Maj:ts Regering gjort framställning, bland annat, derom, att likartade föreskrifter måtte meddelas till efterrättelse för Svenska fartygsbefälhafvare.

Kongl. Maj:t har för sin del funnit en sådan lagstiftningsåtgärd vara nyttig och ändamålsenlig; och då utan tvifvel de ifrågasatta stadgandena säkrare komma till vederbörandes kännedom, om de införas i Sjölagen, än derest de i en särskild författning upptagas, har ett förslag om tillägg och ändring i vissa §§ af Sjölagen blifvit utarbetadt. Med öfverlemnande af de i Högsta Domstolen och Stats-Rådet angående denna fråga hållna protokoll, vill Kongl. Maj:t alltså, enligt § 87 Regeringsformen, föreslå Riksdagen antagande af följande:

"Förordning angående tillägg och ändring i vissa §§ af Sjölagen.

Härigenom förordnas, dels att i 176 § af Sjölagen införas ett så lydande tillägg:

Stöter fartyg med annat samman; åligge befälhafvare, såvidt utan fara för eget fartyg samt besättningen och passagerarne derå ske kan, att ej mindre lemna det andra fartyget, dess besättning och passagerarne all hjälp, som är möjlig och behöflig för afvärjande af den genom sammanstötningen uppkomna faran, än äfven för detsammas befälhafvare uppgifva namnet på sitt eget fartyg, dess hemort samt namnen å de orter eller hamnar, hvarifrån det kommer och hvarthän det skall gå;

dels ock att 289 § 2 mom. af ofvannämnde lag skall erhålla följande förändrade lydelse:

Lemnar han fartyget, när det är stadt i fara, utan att iakttaga hvad 176 § i thy fall stadgar eller hvad i öfrigt åligger honom som en god sjöman, eller uraktlåter han hvad, efter hans fartygs sammanstötning med annat, af honom enligt samma § 2 mom. iakttagas skall; straffes med böter högst femhundra Riksdaler, eller med fängelse från och med en månad till och med två år."

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Axel Adlercreutz.

*Utdrag af protokollet öfver Justitie-departements-ärenden, hållet in-
för Hans Maj:t Konungen uti Stats-Rådet å Stockholms
Slott Fredagen den 5 December 1873.*

I närvaro af:

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern *Adlercreutz*,
Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena *Björnstjerna*,
Statsråden: *Bredberg*,
Berg,
Friherre *Leijonhufvud*,
Wærn,
Wennerberg,
Bergström,
Friherre *Alströmer*.

Vidare anmälde Hans Excellens Herr Justitie-statsministern i underdånighet:

En af Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena den 26 sistlidne September till då tillförordnade Chefen för Justitie-departementet aflåten skrifvelse, deruti följande är vordet anfördt:

Härvarande Kongl. Storbritanniske minister hade — med öfverlemnande af ett skrifvelsen bifogadt aftryck af artikel 16 i "the Merchant Shipping Acts Amendment Act", af innevarande år, hvarigenom, i händelse af

sammanstötning emellan två fartyg, hvarteras befälhafvare förpligtas, dels att, om så erfordras och sådant utan fara för eget fartyg jemte besättning och passagerare derå ske kan, stadna i närheten af det andra fartyget för att lemna detsamma hjälp, dels ock att tillkännagifva sitt eget fartygs namn samt hem och destinationsort, meddelat, att hvad denna artikel stadgade angående skadeersättning endast i det fall kunde ega tillämpning i fråga om utländska fartyg, att sammanstötningen skett å Storbritanniskt sjöterritorium (Art. 57 af "the Merchant Shipping Acts Amendment Act" af år 1862), men att Art. 58 i sistnämnda författning berättigade Hennes Britiska Majestät att, i händelse vederbörande fremmande Regering dertill lemnade sitt bifall, tillämpa ifrågavarande stadganden på fremmande fartyg, äfven när sammanstötningen egt rum utom engelskt farvatten. I anledning häraf hade bemälda Minister erhållit uppdrag att fästa Kongl. Maj:ts Regerings uppmärksamhet på önskvärdheten af att en och samma lag blefve gällande för hvarje fall af ombordläggning, utan afseende å fartygens nationalitet eller på stället, hvarest sammanstötningen egt rum, samt att hemställa, huruvida ej Kongl. Maj:ts Regering skulle vilja samtycka, att vid fall af ombordläggning utom Storbritanniskt område Svenska och Norska fartyg blefve inför Britisk domstol underkastade samma lag som Britiska fartyg; hvarjemte Ministern förklarar att, derest detta förslag antoges, Storbritanniska Regeringen skulle önska samma lags tillämpning på Engelska fartyg vid Svensk eller Norsk domstol. Hvad åter beträffade den i ifrågavarande artikel stadgade straffpåföljd, så enär emot utländska fartyg endast kunde blifva fråga om ett i civil väg anställt skadeersättningsanspråk, hade Ministern förklarar, att Storbritanniska Regeringen måste inskränka sig till att, i hela mensklighetens intresse uttala den önskan att, för förbrytelser emot förenämnda föreskrifter, hvarje lands Regering måtte bestämma samma straff för egna fartygsbefälhafvare, som den Engelska lagen stadgat för sina; och har Hans Excellens Herr Statsministern slutligen anhållit att blifva satt i kändedom, huruvida t. f. Departementschefen ansåge lämpligt föreslå Kongl. Maj:t att vidtaga åtgärder till införande i Svensk lag af bestämmelser i ofvanberörde syftning.

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern anförde härefter:

"Med de i vårt land följda lagstiftningsgrunder anser jag det icke för-
enligt att för ett så speciellt fall, som det ifrågavarande, meddelas undantags-
bestämmelser angående domstols behörighet. Det hufvudsakligaste af hvad
Storbritanniska Regeringen med sin framställning afsett, och hvars syfte af
mig till alla delar gillas, torde emellertid vinnas genom ett åläggande för
fartygsbefälhafvare, hvilkens fartyg råkat att med annat sammanstöta, att,
så vidt utan fara för eget fartyg jemte besättning och passagerare derå ske
kan, lemna det andra fartyget erforderligt bistånd samt äfven meddela det-

samma

samma nödiga upplysningar om det egna fartygets namn m. m., ävensom ett stadgande om straffpåföljd för fartygsbefälhafvares underlåtenhet att i omförmälda hänseende fullgöra sitt åliggande.

Då utan tvifvel de ifrågasatta stadgandena säkrare komma till vederbörandes kännedom, om de införas i Sjölagen, än derest de uti en särskild författning upptagas, har inom Justitie-departementet blifvit uppgjort ett förslag om tillägg och ändring i vissa §§ af Sjölagen, hvilket förslag jag nu anhåller att få för Eders Kongl. Maj:t framlägga."

Detta förslag upplästes och var af följande lydelse:

"Förordning angående tillägg och ändring i vissa §§ af Sjölagen.

Häri genom förordnas, *dels* att i 176 § af Sjölagen införes ett så lydande tillägg:

Stöter fartyg med annat samman, åligge befälhafvare, såvidt utan fara för eget fartyg samt besättningen och passagerarne derå ske kan, att ej mindre lemna det andra fartyget, dess besättning och passagerare all hjälp, som är möjlig och behöflig för afvärjande af den genom sammanstötningen uppkomna faran, än äfven för detsammes befälhafvare uppgifva namnet på sitt eget fartyg, dess hemort samt namnen å de orter eller hamnar, hvarifrån det kommer och hvarthän det skall gå;

dels ock att 289 § 2 mom. af ofvannämnde lag skall erhålla följande förändrade lydelse:

Lemnar han fartyget, när det är stadt i fara, utan att iakttaga hvad 176 § i thy fall stadgar eller hvad i öfrigt åligger honom som en god sjöman, eller uraktlåter han hvad, efter hans fartygs sammanstötning med annat, af honom enligt samma §, i afseende å detta senare, dess besättning och passagerare iakttagas skall, straffes med böter högst femhundra riksdaler eller med fängelse från och med en månad till och med två år."

Uppå tillstyrkan af Stats-Rådet behagade Hans Maj:t Konungen i nåder förordna, att öfver berörda förslag Högsta Domstolens utlåtande skulle, för det ändamål § 87 Regeringsformen omförmäler, genom note ur protokollet infordras.

Ex protocollo

G. V. Österdahl.

Transsumt af Protokollet öfver Justitie-ärenden, hållet uti Kongl. Maj:ts Högsta Domstol Fredagen den 12 December 1873.

Första rummet.

Närvarande:

Justitie-råden: *Quensel,*
Friherre Leuhusen,
Almqvist,
Bolin,
Rabe,
Olivecrona,
Lagerstråle.

Vidare föredrog Expeditionschefen Hernmarck i underdånighet: Note ur protokollet öfver Justitie-departements-ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen uti Stats-Rådet å Stockholms Slott den 5 innevarande December, hvaraf inhemtades, det Kongl. Maj:t behagat för det ändamål, 87 § Regeringsformen omförmåler, infordra Högsta Domstolens utlåtande öfver ett inom Justitie-departementet upgjordt förslag om tillägg och ändring i vissa §§ af Sjölagen, hvilket förslag var af följande lydelse:

Högsta Domstolen lemnade ifrågavarande förslag utan annan anmärkning, än att förslaget till ändring af 289 § Sjölagen skulle vinna i tydlighet, om orden "i afseende å detta sednare, dess besättning och passagerare" uteslötes; hvarjemte Justitieråden *Almqvist* och *Olivecrona* ansågo det vara lämpligt, att förordningen så uppställdes, att de till ändring föreslagna §§ blefvo till hela deras nya innehåll i Förordningen införda.

Ex protocollo

A. Th. Welin.

Utdrag af protokollet öfver Justitie-departements-ärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen uti Stats-Rådet å Stockholms Slott Lördagen 27 December 1873,

i närvaro af:

Hans Excellens Justitie-statsministern Herr *Adlercreutz*,
 Hans Excellens Statsministern för utrikes ärendena Herr *Björnstjerna*.
 Statsråden: *Bredberg*,
               Berg,
               Friherre *Leijonhufvud*,
               Wærn,
               Bergström,
               Friherre *Alströmer*,
               Widenhielm,
 Justitie-Råden: *Almqvist*,
                   Olivecrona.

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern anmälde i underdånighet, att, sedan Kongl. Maj:t den 5 innevarande December, för det ändamål 87 § Regeringsformen omförmåler, infordrat Högsta Domstolens utlåtande öfver ett inom Justitie-departementet upgjordt förslag om tillägg och ändring i vissa §§ af sjölagen, Högsta Domstolen den 12 i nämnda månad afgifvit det infordrade utlåtandet, deruti Högsta Domstolen lemnat ifrågasvarande förslag utan annan anmärkning, än att förslaget till ändring af

289 § Sjölagen skulle vinna i tydlighet, om orden "i afseende å detta sednare, dess besättning och passagerare", uteslötes; hvarjemte Justitieråden *Almqvist* och *Olivecrona* ansett det vara lämpligt, att förordningen så uppställdes, att de till ändring föreslagna §§ blefvo till hela deras nya innehåll i förordningen införda.

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern yttrade härefter:

"Vid den af Högsta Domstolen ifrågasatta förändring i föreslagna lydelsen nödgas jag göra följande erinran. Då uti 176 §, sådan den såsom ett första moment i §:n skulle komma att oförändrad kvarstå, talas om fartygsbefälhafvares skyldigheter i afseende å det egna fartyget med hvad dertill hörer, när samma fartyg råkar i sjönöd, afses utan tvifvel dermed äfven den sjönöd, som uppkommer genom fartygets sammanstötning med ett annat. Befälhafvares underlåtenhet att vid sjönöd, som på sist omnämnda sätt uppkommit, fullgöra sina berörda skyldigheter, måste alltså anses redan vara innefattad i den närvarande lydelsen af 2:dra mom. i 289 §, och den mening, som i nyssnämnda moment skall inskjutas, måste alltså, enligt min uppfattning, vara så affattad, att den blifver hänförlig endast till det nya momentet i 176 §, som handlar om skyldigheten mot det *främmande* fartyget jemte der ombord varande personer. Sker ej denna begränsning — och det är dennas borttagande, som Högsta Domstolen åsyftar — så inträffar den oegentlighet, att samma sak säges två gånger, äfvensom, hvad värre är, tvekan derigenom kan uppstå, huruvida åt det blifvande 1:sta mom. af 176 § bör gifvas den af mig här ofvan såsom riktig omnämnda tolkning. Då emellertid ifrågavarande begränsning kan vinnas genom en blott hänvisning till sednare mom. af 176 §, har förslaget på sådant sätt blifvit jemkadt.

I fråga om förordningens uppställning finner jag ej anledning till någon förändring och hemställer fördenskull, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen antagande af en så lydande förordning:

Förordning angående tillägg och ändring i vissa §§ af Sjölagen.

Häri genom förordnas, *dels* att i 176 § af Sjölagen införas ett så lydande tillägg: Stöter fartyg med annat samman, åligge befälhafvare, så vidt utan fara för eget fartyg samt besättningen och passagerarne derå ske kan, att ej mindre lemna det andra fartyget, dess besättning och passagerare all hjälp, som är möjlig och behöflig för afvärjande af den genom sammanstötningen uppkomna faran, än äfven för detsammes befälhafvare uppgifva namnet på sitt eget fartyg, dess hemort samt namnen å de orter eller hamnar, hvarifrån det kommer och hvarthän det skall gå;

dels ock att 289 § 2 mom. af ofvannämnda lag skall erhålla följande förändrade lydelse: Lemnar han fartyget, när det är stadt i fara, utan att att iakttaga hvad 176 § i thy fall stadgar eller hvad i öfrigt åligger honom

som en god sjöman, eller uraktlåter han hvad efter hans fartygs sammanstötning med annat, af honom, enligt samma § 2 mom., iakttagas skall, straffes med böter högst femhundra riksdaler eller med fängelse från och med en månad till och med två år.“

Justitieråden *Almqvist* och *Olivecrona* anförde, att det af Högsta Domstolen afsedda förtydligande af 289 § syntes äfven kunna vinnas genom den af Hans Excellens Herr Justitie-statsministern nu föreslagna redaktionen, men i öfrigt åberopade Justitieråden Sitt i Högsta Domstolen afgifna yttrande.

Stats-Rådets öfriga ledamöter förenade sig med Hans Excellens; och behagade Hans Maj:t Konungen i nåder bifalla Herr Justitie-statsministerns ofvanberörda hemställan; I följd hvaraf nådig proposition af den lydelse, bilagan till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflätas.

Ex protocollo

C. J. Björkman.